

Apunts de llengua

(publicat a *L'Heura digital* 16, 25 de març de 2010)

Dilluns comencen les vacances de Setmana Santa!

Abans d'anar-nos-en de vacances, però, posem el focus en la primera paraula: "dilluns". Per què no hi hem posat l'article? Com hem de dir les expressions de temps amb dies de la setmana en català? Si t'interessa aquesta qüestió, continua llegint!

1) L'ús de l'article

✓ Els dies de la setmana no han de dur article quan es refereixen als set dies anteriors o posteriors des del dia en què es parla. Així doncs, com veiem en el títol d'aquest article, si avui som divendres, 26 de març, seria incorrecte dir **el dilluns* [29 de març] *comencen les vacances de Setmana Santa*; hem de dir *dilluns comencen les vacances de Setmana Santa* (s'entén dilluns vinent, d'aquí a tres dies). Vegem-ne més exemples:

Dimarts marxarem cap a París (avui és dia 26 i marxem dimarts vinent, dia 30).

El dimarts dia 6 d'abril marxarem cap a París (avui és dia 26 de març i marxem d'aquí a més de set dies).

**Ens veiem el dilluns!* (Si avui és divendres i volem dir que ens veiem després del cap de setmana, hauríem de dir *Ens veiem dilluns!* Tal com està la frase vol dir que ens veiem cada dilluns; vegeu l'apartat 3.)

2) L'ús de les comes

✓ Si a més del dia de la setmana volem indicar el dia concret del mes, caldrà posar-lo entre comes quan tingui una funció d'explicació:

Dimarts, dia 30, marxarem cap a París (dimarts vinent, que és dia 30).

✓ En canvi —i seguint amb l'exemple anterior—, si pot ser qualsevol dimarts (excepte el vinent o el passat) i volem especificar quin dimarts és, caldrà posar el dia sense comes:

El dimarts dia 30 marxarem cap a París (avui és, per exemple, dia 4 i serà, en concret, el dimarts dia 30).

3) El sentit distributiu

✓ Per dir que una acció s'esdevé repetidament un mateix dia de la setmana, fem servir l'indefinit *cada* o l'article *el* (en singular o en plural):

Cada dimarts vaig al gimnàs = El dimarts vaig al gimnàs = Els dimarts vaig al gimnàs

 Atenció! La forma **tots els dimarts* (com *totes les setmanes*, *tots els mesos*, *tots els anys*, etc.) es considera impròpia en català.

4) Abreviatures

✓ I per acabar repassem les abreviatures dels dies de la setmana en català:

dilluns → dl.

dimarts → dt.

dimecres → dc.

dijous → dj.

divendres → dv.

dissabte → ds.

diumenge → dg.

 Atenció! Ja veieu que la forma **dm.* no és correcta en cap cas (no sabríem si és dimarts o dimecres!) com tampoc no ho és **dx.*, que seria un dimecres una mica pujadet de to!

Apa, doncs amb la feina feta, ara sí que ja podem marxar de vacances. Bona Pasqua per a tothom!